

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

26 maja 2026

nr 39 (LXXXI)

cena: 19 Kč

WIADOMOŚCI
NA DWÓCH KÓŁKACH
ŚLADAMI »BARTKA«
STR. 2-3

KULTURA
NA KANWIE KOMEDII
DELL'ARTE
STR. 4

SPORT
PIŁKARSKI
SERWIS
STR. 6

To dzieje się **raz na tysiąc lat**

WYDARZENIE: Nawsie w ciągu najbliższych lat zmieni się nie do poznania. Wszystko dzięki nowemu centrum wioski, które będzie tworzone od zera. – Jestem w punkcie, który trafia się wójtom raz na tysiąc lat. To bardzo ważny historyczny moment dla naszej gminy – przyznaje wójt Marian Waszut.

• Marian Waszut pokazuje, jak będzie wyglądać nowe centrum Nawsia. Fot. BEATA SCHÖNWALD

413

mln koron – na tyle oszacowano
koszt realizacji całego projektu.
Na razie gmina wydała ok. 10 mln
koron na opracowanie studium i do-
kumentacji projektowej.

Beata Schönwald

Nowe centrum wioski ma wyrosnąć za torami, w miejscu, gdzie dawniej mieścił się tartak. Swoją działalność zakończył w 2011 roku. Część jego obiektów zagospodarowała firma budowlana Zowada. Reszta brownfieldu stała się własnością gminy. To na jego terenie została zaprojektowana nowa zabudowa wioski.

– Powstanie studium architektonicznego dla wykorzystania przestrzeni po tartaku poprzedziła dyskusja publiczna, m.in. na portalach społecznościowych. Aby poznać oczekiwania mieszkańców, przeprowadziliśmy wśród nich ankietę.

Osobiście rozmawiałem z wieloma z nich, zarówno z przedstawicielami młodszej, jak i starszego pokolenia – zaznacza wójt Nawsia.

Znalezienie wykonawcy studium, według jego słów, nie było łatwe. – Ostatecznie trafiliśmy na młodą, dynamicznie rozwijającą się firmę z Brna. Jej przedstawiciel przyjechał do nas, oprowadziłem go po wiosce, opowiedziałem jej historię, żeby jak najlepiej mógł poczuć genius loci tego miejsca. A on z kolei podzielił się ze mną swoimi spostrzeżeniami jako architekta i osoby z zewnątrz. To było dla mnie bardzo cenne. Odtąd jesteśmy ze sobą w stałym kontakcie – przekazuje Marian Waszut.

Studium zostało opublikowane na stronie internetowej gminy w grudniu 2024 roku. Według samorządowca, uwzględnia ono rozwój

wioski, liczącej dziś 4 tys. mieszkańców, ale także w perspektywie najbliższych 5, 10 i 50 lat. – Czterohektarową przestrzeń, którą mamy do dyspozycji, postanowiliśmy tak zagospodarować, żeby służyła nam jak najdłużej – podkreśla.

Projekt stworzenia nowoczesnego centrum Nawsia przewiduje m.in. wybudowanie wielopiętrowego parkingu, ośrodka zdrowia połączonego z urzędem gminy, domu kultury, trzech domów wielorodzinnych z mieszkaniami o różnej powierzchni oraz 13 domów jednorodzinnych. Wokół budynków użyteczności publicznej mają powstać park, ścieżka dla rolkarzy, boisko dla dzieci, boisko dla strażaków, które już się buduje, całość zaś będzie korespondować z istniejącą zabudową, na którą składają się obiekty czeskiego przedszkola,

polskiej szkoły i przedszkola oraz kościoła ewangelicki.

– Realizację projektu podzielimy na kilka etapów. W pierwszej kolejności chcemy wybudować drogi oraz uzbroić teren w sieci inżynijne. Jeśli uzyskamy w tym roku wszystkie potrzebne zezwolenia, w następnym będzie mogła również ruszyć budowa domów. Ten etap sfinansujemy z własnych środków – wyjaśnia wójt Nawsia.

Optymistyczny scenariusz przewiduje przekształcenie w ciągu dziesięciu lat nawiejskiego brownfieldu w tętniące życiem centrum gminy. – Będziemy szukać różnych źródeł finansowania, nie tylko tych dotacyjnych. Prócz tego liczymy na dochód ze sprzedaży działek pod domy jednorodzinne. Już teraz wiemy, że zainteresowanie będzie spore – mówi wójt.

Inwestycja oprócz walorów estetycznych ma przynieść wiele korzyści praktycznych i podnieść jakość życia we wsi na wyższy poziom. Zaplanowany ośrodek zdrowia ma przyciągnąć do Nawsia lekarzy najbardziej potrzebnych specjalizacji, a dom kultury stworzyć przestrzeń dla organizowania zarówno kameralnych spotkań, jak i imprez na kilkaset osób, przedsięwzięć kulturalnych, balów, a także zajęć wolnego czasu dla dzieci, młodzieży czy seniorów. Aby zapewnić użytkownikom centrum spokój i bezpieczeństwo, plany przewidują również zmiany w ruchu drogowym. Newralgiczne skrzyżowanie w kształcie trójkąta ma zastąpić rondo, a dla ciężarówek zostanie prawdopodobnie wyznaczona nowa trasa objazdowa.

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• W Tyrze zbierali na Stowarzyszenie „Nigdy nie jesteś sam”. Na str. 5 przeczytacie, ile zebrano funduszy oraz zobaczycie więcej zdjęć z tej ciekawej imprezy...

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

CYTAT NA DZIŚ

Leon XIV

papież o sztucznej inteligencji w ogłoszonej wczoraj encyklice „Magnifica Humanitas”

...

Sama w sobie nie stanowi ona rozwiązania problemów ludzkości, tak jak sama w sobie nie jest złem; konkretnie rzecz ujmując, nie jest jednak neutralna, ponieważ przyjmuje ona oblicze tych, którzy ją projektują, finansują, regulują i wykorzystują

Znajdź nas na Facebooku

Znajdź nas na YouTube

Znajdź nas na X-ie

DZIŚ...

26

maja 2026

Imieniny obchodzą:

Ewelina, Paulina, Filip, Angelika

Wschód słońca: 4.26

Zachód słońca: 20.39

Do końca roku: 219 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Matki

Przysłowie:

„Dużo chłabąszczów w maju, proso będzie jakby w gaju”

JUTRO...

27

maja 2026

Imieniny obchodzą:

Oliwier

Wschód słońca: 4.25

Zachód słońca: 20.40

Do końca roku: 218 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Samorządu

Terytorialnego

Przysłowie:

„Częste deszcze w całym maju, chleb i siano nam dawają”

POJUTRZE...

28

maja 2026

Imieniny obchodzą:

Augustyn, Jaromir, Just

Wschód słońca: 4.24

Zachód słońca: 20.42

Do końca roku: 217 dni

(Nie)typowe święta:

Światowy

Dzień Raka Krwi

Przysłowie:

„Póki w maju wiatr z północy, ma się u nas zimno w nocy”

POGODA

wtorek

dzień: 23 do 25°C
noc: 16 do 14°C
wiatr: 2-4 m/s

środa

dzień: 23 do 25°C
noc: 15 do 13°C
wiatr: 4-6 m/s

czwartek

dzień: 17 do 19°C
noc: 11 do 9°C
wiatr: 1-3 m/s

Na dwóch kółkach śladami »Bartka«

Do Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w Karwinie zawitali w czwartek uczestnicy XIX Spotkań Motocyklistów na Śląsku Cieszyńskim im. Komandora Wiktora Węgrzyna. Wybór placówki nie był przypadkowy: we Fryszacie urodził się kpt. Henryk Flame ps. „Bartek”, bohater powojennego polskiego podziemia antykomunistycznego, którego śladami podążali tego dnia rajdowcy.

Danuta Chlup

Spotkania Motocyklistów na Śląsku Cieszyńskim mają długoletnią tradycję. Organizowane są przez Stowarzyszenie Międzynarodowy Motocyklowy Rajd Katyński, a przede wszystkim przez Mirosława

Wenglorza, emerytowanego górnika z Kaczyc, miłośnika motorów, historii i tradycji patriotycznych. Tegoroczny kilkudniowy rajd po regionie odbył się ku uczczeniu kilku rocznic, jedną z nich było 80-lecie likwidacji niepodległościowych oddziałów przez polskie władze komunistyczne.

Motocykliści spotkali się z uczniami klas 8 i 9. Młodzież już wcześniej przygo-

• Uczestnicy XIX Spotkania Motocyklistów na Śląsku Cieszyńskim w polskiej szkole w Karwinie-Fryszacie. Fot. DANUTA CHLUP

z kilku miejsc żołnierzy podziemia antykomunistycznego, zamordowanych przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w 1946 roku i straconych na podstawie wyroków komunistycznych sądów.

Sylwetkę dowódcy oddziałów przybliżył młodzieży towarzyszący rajdowcom historyk Tomasz Greniuch. Skupił się na zaolziańskich elementach jego biografii.

Henryk Flame urodził się właśnie tutaj, we Fryszacie, 15 stycznia 1918 roku. W 1920 roku rodzina przeniosła się do Dziedzic, natomiast ten wątek zaolziański jest bardzo ważny tak dla późniejszej działalności zgrupowania Narodowych Sił Zbrojnych Henryka Flamego „Bartka”, jak i dla samego rozwoju Czechowic-Dziedzic. Z regionu zaolziańskiego w latach 20. XX wieku napływała tam tak zwana klasa średnia – ludzie, którzy mieli konkretne zawody, zwłaszcza kolejarze. W okresie międzywojennym zawód kolejarza był zawodem mocno prestiżowym – opowiadał.

Greniuch podkreślił, że w oddziałach Flamego „Bartka” walczyli m.in. potomkowie ludzi, którzy napłynęli

towała się do tego spotkania, wyszukując na lekcjach informacji o życiu i działalności niepodległościowej „Bartka”.

Wenglorz wspominał, że motocykliści zawitali tego dnia do Kamesznic (powiat żywiecki), na nowo otwarty Cmentarz Wojenny Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych. Spoczęły tam szczątki 58 ekshumowanych

Nieszczepiony chłopiec zmarł na dyfteryt

Wpraskim szpitalu Motol zmarł kilka dni temu na dyfteryt (błonicę) chłopiec z Ostawy przeciwdepandemologiczna.

Choroba pojawiła się u nieletniego nieszczepionego chłopca w wieku przedszkolnym – poinformował rzecznik WSSE Aleš Kotrla.

Całą rodzinę objęto hospitalizacją w Klinice Chorób Zakaźnych Szpitala Uniwersyteckiego w Ostrawie

łująca chorobę produkuje toksynę, która może prowadzić do uduszenia chorego, uszkodzenia serca lub nerwów.

W Republice Czeskiej dzięki regularnym szczepieniom dyfteryt należy do rzadkich chorób. Najskuteczniejszą ochroną stanowi szczepienie – podkreśliła dyrektorka WSSE Zuzana Babišová. Zaapelowała do rodziców, aby sprawdzali, czy ich dziecko jest szczepione zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień.

Dzień wdzięczności za diecezję

• Oświetlona wieczorem katedra Boga Zbawiciela. Fot. DANUTA CHLUP

nisaż wystawy fotograficznej „Moje życie w Kościele”.

Diecezja ostrawsko-opawska obejmuje swoim zasięgiem województwo morawsko-śląskie i małą część

województwa olomunieckiego. Jej pierwszym biskupem był František Václav Lobkowicz, zmarły w 2022 roku.

Wpływali na przetargi publiczne

• Gmach hawierzowskiego magistratu. Fot. ARC miasta

Kolejny rozdział afery w Urzędzie Miejskim w Hawierzowie. Krajowe Centrum ds. Zwalczania Przemocy Zorganizowanej Policji Kryminalnej i Służby Śledczej (NCOZ) wszczęło postępowanie karne przeciwko 20 osobom pod zarzutem wpływania na drobne zamówienia publiczne.

Sytuacja dotyczy przetargów na mieszkanie komunalne w mieście zarządzanych przez Miejską Agencję Nieruchomości. – 20 maja 2026 r. NCOZ wszczęło postępowanie karne przeciwko dwudziestu osobom w sprawie wpływania na drobne zamówienia publiczne – poinformował dziennikarzy Jaroslav Ibehej, rzecznik Krajowego Centrum ds. Przemocy Zorganizowanej. Sprawy jak na razie nie chce komentować prezydent

Hawierzowa, Iveta Kočí-Palkovská.

– Współpracujemy z policją, ale na tym etapie nie znamy jeszcze wszystkich konkretów, więc nie będę tego komentowała – zaznaczyła Kočí-Palkovská. W okresie, który zainteresował organy ścigania, prezydent miasta nie była jednak Kočí-Palkovská, a Josef Bělca, obecny hetman województwa morawsko-śląskiego. Jak udało się ustalić dziennikarzom redakcji Idnes.cz, Bělca nie znajduje się w gronie oskarżonych.

Oskarżonym grozi odpowiedzialność karna za przestępstwa związane z publiczną konkurencją, udziałem w zorganizowanej grupie przestępczej, przekupstwem i przyjmowaniem łapówek – sprzecywał Ibehej w materiale nadesłanym do regionalnych redakcji. (jb)

Przyleciał orlik krzykliwy

Obecność orlika krzykliwego, jednego z najrzadszych ptaków drapieżnych w Republice Czeskiej, zauważyli w Starym Boguminie pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska bogumińskiego ratusza. Ten niezwykły ptak został „namierzony” około pół kilometra od terenów zamieszkałych.

Orlik krzykliwy to ptak drapieżny objęty w Czechach ochroną i zaliczany do gatunków krytycznie zagrożonych. Rostislav Palán z Wydziału Ochrony Środowiska i Usług Urzędu Miasta w Boguminie wyjaśnił, że na tych ziemiach ptak gniazdował w odległej przeszłości, ale w XIX wieku i pierwszej połowie XX wieku zniknął z większości obszaru kraju. Dlatego każda pojedyncza obserwacja ma dla ornitologów i przyrodników dużą wartość.

Identyfikację gatunku potwierdził uprawniony biolog, z którym skontaktował się magistrat. Specjalista ma prawo dodać obserwację do bazy danych Agencji Ochrony Przyrody i Krajobrazu Republiki Czeskiej.

Pojawienie się młodego osobnika w Starym Boguminie nie oznacza automatycznie, że drapieżnik osiedlił się tutaj lub nawet rozpoczął legi. Urzędnicy wskazują, że trzeba rozróżniać jednorazową obserwację, powtarzające się występowanie oraz rzeczywiście potwierdzone gniazdowanie. Jednak nawet krótki postój może stanowić cenną informację. Ważne jest natomiast, aby nie niepokoić ptaka i nie zbliżać się

• Orlik krzykliwy został zauważony w Starym Boguminie. Urzędnicy nie podają dokładnej lokalizacji, żeby nikt nie płoszył ptaka. Fot. UH w Boguminie

do niego. Dlatego urzędnicy nie podają dokładnej lokalizacji, w której został zauważony. Spokój jest dla niego absolutnie kluczowy. Nawet próba jego zobaczenia mogłaby mu zaszkodzić.

Obecność młodego osobnika orlika krzykliwego w pobliżu granicy czesko-polskiej potwierdza, że okolicę Bogumina mają wyjątkową wartość przyrodniczą. Warto dodać, że w centrum zadamowiła się rodzina uszatek zwyczajnych. Sowie lokatorki wybrały drzewo rosnące na jednym z podwórek, zaledwie kilka kroków od głównego rynku. (klm)

Powrót po 13 latach...

Piękny koncert zagrali w piątkowy wieczór w klubie Dziupla w Czeskim Cieszyńcu Barbara Derlak, Andrzej Świąś i Tomasz Waldowski, czyli Chłopcy kontra Basia. Publiczność usłyszała utwory nawiązujące do polskiego folkloru – te najnowsze, jeszcze niewydane oraz te z debiutanckiej płyty. Bo wizyta w Dziupli była dla artystów sentymentalnym powrotem. – Dla nas to duże wydarzenie z różnych względów – przyznała Barbara Derlak w rozmowie z „Głosem”. – Po pierwsze, nieczęsto ostatnio koncertujemy. A po drugie, w Dziupli byliśmy ostatni raz 13 lat temu. To była wtedy premierowa trasa koncertowa zaraz po naszym pierwszym albumie. Dlatego ten klub jest miejscem absolutnie sentymentalnym – podkreśliła wokalistka. Chłopcy kontra Basia wykonują muzykę balansującą między jazzem, a folkiem. Artyści inspirują się tradycją, ale opierają się na autorskich tekstach i własnych kompozycjach z kontrabasem w roli głównej. Ekspresyjny, momentami zmysłowy głos Barbary Derlak w połączeniu z tym instrumentem (Andrzej Świąś) oraz instrumentalni perkusyjnymi (Tomasz Waldowski) dał niezwykle przyjemne efekty. Było to połącze-

nie śpiewu ludowego, jazzu i teatru muzycznego, gdzie wokalistka jawiła się jako narratorka dawnych opowieści. Podczas piątkowego koncertu Barbara Derlak opowiadała o zamiłowaniu do wsi, tradycji i folkloru. Mówiła o kulisach powstania niektórych utworów, które często zostały napisane na podstawie dawnych powieści. Przeczytała m.in. historię, jak odwiedzała twórczynię ludową Jadwigę Majówkę, która śpiewała i przekazywała jej stare pieśni. Raz starsza pani z humorem powiedziała o swoim mężu, że „chciała go sprzedać na targu, ale nie chcieli jej za niego nic dać”. I tak powstał utwór „Mam ja męża”. W Dziupli muzycy wykonali m.in. także „Hej, zagraj muzycko”, „Bociek”, „O Martusi pchełce” i „O dziwożonie zielarce”. – To utwory nawiązujące do polskiego folkloru, który bardzo lubię, jako amatorka-folklorystka, ale też z racji tego, że zamieszkałam na polskiej wsi, na Mazowszu – przyznała wokalistka. Pojawiły się także wykonania, które opowiadają o problemach, z jakimi mierzy się dziś polska prowincja. O tym traktowała „Polka-dewelopka”, zwracająca uwagę na coraz bardziej zachłanne zagarnianie wiejskich łąk i lasów przez deweloperów czy „PKS widmo”. (klm)

• Ekspresyjny, momentami zmysłowy głos Barbary Derlak w połączeniu z kontrabasem i instrumentalni perkusyjnymi dał niezwykle przyjemne efekty. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

Z Beskidów nad Bałtyk

Seria powieści obyczajowo-historycznych „Pielęgniarki” autorstwa Danuty Chłupowej rozrosła się o drugą pozycję. Po „Słonecznych tarasach” przyszła kolej na „Tajny szpital”, a akcja przeniosła się z Beskidów na Pomorze Zachodnie. – Wspólnym miejscem dla obu tomów jest Kraków, miasto, z którego pochodzą główne bohaterki. Każda z tych powieści skupia się na losach innej młodej kobiety. Wspólnie jest dla nich to, że wykonują zawód pielęgniarki – wyjaśnia Danuta Chłupowa. Dodaje, że każda z tych powieści można czytać niezależnie, ponieważ są osobnymi historiami. Niemniej główne postacie z tomu pierwszego pojawiają się epizodycznie także w tomie drugim.

„Tajny szpital” rozpoczyna się w drugiej połowie lat 30. ub. wieku i kończy w 1950 roku. To opowieść o wojnie, medycynie i miłości. Autorka przybliży istniejące w swoim czasie placówki: szpital dla polskich jeńców wojennych Polskiego Czerwonego Krzyża w Kolegium Jezuitów w Krakowie oraz działający pod koniec lat 40. tajny szpital dla greckich partyzantów walczących w wojnie domowej, usytuowany w Polsce, w nadbałtyckim Dziwnowie. Realia pracy szpitalnej w trudnych wojennych i powojennych warunkach splatają się z historią romantycznej, nieosiągalnej miłości, której na przeszłość staje wojna, duża odległość i różnice kulturowe. – Ojciec głównej bohaterki Liliany Skowrońskiej jest okulistą, profesorem Uniwersytetu Jagiellońskiego. W powieści opowiedziałam o prawdziwych losach podstępnie aresztowanych przez Niemców i wysłanych do obozu koncentracyjnego

Na kanwie komedii dell’arte

Komedia Carlo Goldoniego „Sługa dwóch panów” to ostatnia w tym sezonie skierowana do widzów propozycja Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego. W piątek odbyła się jej publiczna próba generalna z udziałem dziennikarzy. W sobotę miała swoją premierę.

• „Sługa dwóch panów” to sztuka pełna dynamicznych zwrotów akcji. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Beata Schönwald

Carlo Goldoni, syn weneckiego lekarza, z zawodu prawnik, a z zamiłowania dramaturg, napisał tę sztukę 280 lat temu. Odtąd nie schodzi ona z afiszy zarówno najlepszych teatrów europejskich, jak i działających na prowincji. Popularna jest w Polsce i Czechach. „Sługa dwóch panów” to klasyczna włoska komedia dell’arte, która potrafi doskonale bawić wszystkie pokolenia. Zaadaptowana przez Scenę Polską potwierdziła to po raz kolejny. Scena Polska Teatru Cieszyńskiego wystawiła ją w reżyserii Mateusza Olszewskiego. – Ta sztuka przetrwała przez stulecia, ponieważ ma uniwersalne treści oraz jest tak dobrze napisana, że pozostaje zrozumiała i zabawna również dla współczesnego widza, dając mu jednocześnie tematy do przemyśleń – stwierdził reżyser. Szukając odpowiedniego tłumaczenia Goldoniego, wybrał przekład Jerzego Adamskiego. – Nie chciałem języka nazbyt archaicznego, ani tłumaczenia realizowanego w danym czasie pod daną scenę. Tłumacze-

nie Adamskiego jest wolne od tych rzeczy i umożliwia poszukiwanie wspólnie z aktorami komediowości tej sztuki, jej języka i sposobu komunikacji z widzem – zaznaczył. „Sługa dwóch panów”, klasyczna komedia włoska stworzona przez Goldoniego na kanwie komedii dell’arte, jest sztuką, w której pierwsze skrzypce grają absurdalne sytuacje będące efektem serii intryg i nieporozumień oraz dynamizm akcji. To spektakl głośny i niezwykle żywiołowy, w którym dialog goni dialog, a widz musi mieć się na baczności, żeby nadążyć za przemierzającymi się po scenie bohaterami zamieszania wynikającego z faktu, że główny bohater Trufaldino postanowił zostać sługą dwóch panów. Zamieszanie to jest zaś tym bardziej zabawne, że chodzi o sprawy życia i śmierci, honoru i miłości. Współpracujący po raz pierwszy ze Sceną Polską Mateusz Olszewski postawił na 9-osobowy zespół – po części młody, a po części doświadczony. Odtwórca głównej roli Michał Kaszak podjął się jej na jego zaproszenie. – Trufaldino to wbrew pozorom postać inteligentna, choć szalona, pracowita, mająca marzenia i chcąca je spełnić, ale niestety często wpadająca w różne perypetie

• Autorka z nową publikacją. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Sachsenhausen wykładowców UJ i innych krakowskich uczelni – autorka zdradza kolejny wątek. Seria „Pielęgniarki” ukazuje się nakładem Wydawnictwa Książni-

(r)

Radiowe »Crescendo« i »Wiolinki«

W piątek po południu w Sali koncertowej parafii Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. w Trzyńcu odbył się Koncert Majowy. Bystrzyckie chóry „Crescendo” i „Wiolinki” wystąpiły w nieco mniej tradycyjnym wydaniu – radiowym. Dodatkową okazją jest również nadchodzący Dzień Matki.

• Na początek „Crescendo” uraczyło słuchaczy atmosferą z lat dwudziestych i trzydziestych...

• W trzeciej części było sporo indywidualnych występów, jak Lindy Piechacek...

• ...czy Liljany Johanny Wani.

Norbert Dąbkowski

Tegoroczna edycja koncertu jest poświęcona 100-leciu Polskiego Radia. Swego rodzaju nowum tej imprezy jest to, że wykorzystujemy oryginalne nagrania Radia, teksty, jakie się pojawiały w trakcie wielu znanych i lubia-

nych programów – mówiła „Głosowi” Danuta Cymerys, kierownik artystyczna i dyrygent chórów. Koncert podzielony został na trzy wyraźne części. Pierwsza była niejako podróżą w czasie przez historię Polskiego Radia – od jego założenia w 1926 roku po czasy wojenne. W kolejnej części wystąpiły „Wiolinki”. – Co takiego mogą za-

presentować matę „Wiolinki” na fa-lach radiowych? Lato z Radiem – dodała Cymerys. Ostatnią część stanowiło „Crescendo” w folderze „Ulubione” na zasadzie programu radiowego, którego można posłuchać od poniedziałku do piątku po południu. Chór zaprezentował słuchaczom wybór współczesnych utworów od „Ale jestem” Anny Marii Jopek w wykonaniu Lindy Piechacek, przez „Skyfall” zaśpie-

wanym przez Liljanę Johannę Wanię, po „Radio Ga Ga” Queen wykonanym na zakończenie wydarzenia. W ramach „Crescenda” powstała formacja Charlestonki, które widzieliśmy podczas Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie oraz na Eliminacjach do FPD w Czeskim Cieszyńcu. Dziewczeta wykonywały utwory w stylu lat dwudziestych i trzydziestych w bardzo eleganckiej

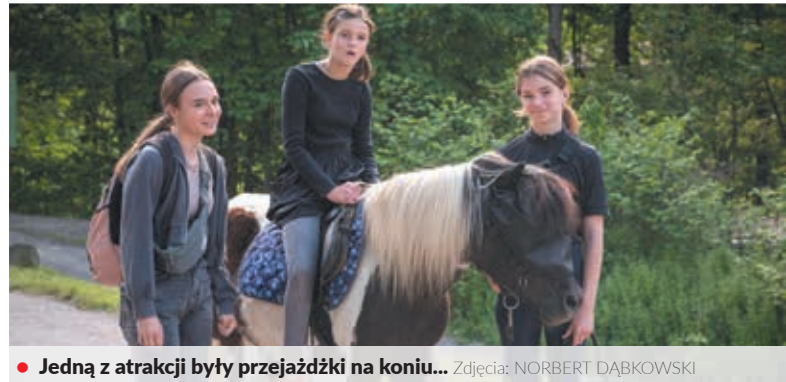
interpretacji. – Największym wyzwaniem okazały się dla nas zgranie śpiewu na trzy głosy i synchronizacja ruchów na scenie. Dziś inne jest to, że do tej pory nasze występy odbywały się przed publicznością, która nas nie znała. A dziś śpiewamy dla naszych rodzin, znajomych, przyjaciół... – mówiły „Głosowi” Krystyna Wiszczołowa, Justyna Szewczyk i Nikol Gill z Charlestonek. ▲

• Publiczność wypełniła salę po brzegi... Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Żeby nikt nie był sam...

W sobotnie popołudnie przy pensjonacie Tyra Stąje Stowarzyszenie „Nigdy nie jesteś sam” było bohaterem imprezy charytatywnej. Zbierane datki były bowiem przeznaczone na rzecz wychowanków tej organizacji. – Najpierw wpadliśmy na pomysł, by zagrała u nas grupa U2 Revival, a jak znalazł się sponsor, to zdecydowaliśmy, by zyski przekazać na cel charytatywny. Wybór padł na Stowarzyszenie Renaty Czader – mówiła „Głosowi” Andrea Hrušovská z Pensjonatu Tyra Stąje. W poszukiwaniach miejsca na wakacyjny oboz dla naszych wychowanków, natrafiliśmy na ten pensjonat. Poznaliśmy się z Andrą, która zaproponowała nam tę akcję. Efekt okazał się wspaniały. Z wolnych datków zebrano 11000 koron, a garnuszków sprzedano 22 na sumę 2200 koron – informowała Renata Czader ze Stowarzyszenia „Nigdy nie jesteś sam”. Głównym programem był występ grupy YOU TOO – U2 Cover Band, formacji grającej utwory grupy U2. Poza tym można było liczyć na atrakcje dla dzieci, tj. zamek dmuchany,

• Jedną z atrakcji były przejażdżki na koniu... Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

• Oprócz wychowanków Stowarzyszenia „Nigdy nie jesteś sam” z rodzinami na koncert przybyli także ludzie z okolic.

warsztaty, przejażdżki na koniach. W dodatku nikt głodny tam nie mógł być, gdyż jedzenia z grilla czy rozmaitych napojów nie brakowało.

Więcej zdjęć i krótki materiał filmowy na naszej stronie internetowej www.glos.live.

(endy)

• Impreza przyciągnęła sporą liczbę fanów irlandzkiego zespołu...

• Renata Czader (z lewej) z Andrą Hrušovską.

SPORT

SERWIS PIŁKARSKI

Piłkarze Banika Ostrawa uciekli grabarzowi spod łopaty. Po zwycięstwie 3:0 nad Duklą Praga zespół Ostrawy uniknął bezpośredniej degradacji do II ligi i dostanie szansę uratowania Chance Ligi w barażach przeciwko drugoligowemu Táborsk. Pierwszy mecz już dziś o godz. 18.00 w Ostrawie, rewanż w sobotę o 13.00. Sezon definitywnie dobiegł końca w Karwinie – piłkarze Marka Jarolíma w rewanżowym starciu play off grupy środkowej przegrali na wyjeździe z Sigmą Otomuniec 0:4 i rozgrywki 2025/2026 Chance Ligi zakończyli na ósmej pozycji – najlepszej w historii klubu.

Janusz Bittmar

CHANCE LIGA

DUKLA PRAGA – BANIK OSTRAWA 0:3

Do przerwy: 0:1.

Bramki: 37. samob. Pourtzitidis, 57. samob. Traoré, 74. samob. Penxa. **Ostrawa:** Jedlička – Frydrych, Chaluš, Pojezný – Bewene, Musák (78. Boula), Kričfaluš (87. Planka), Siniawskij (87. Holzer) – Plavšić (78. Pira), Jurečka – Gning (67. Škrkoň).

Banik dopingowany na Julisce przez tłumy ostrawskich fanów, którzy zdominowali cały starusienki stadion byłego wojskowego klubu, miał w Pradze bardzo ułatwione zadanie. Wszystkie trzy gole Banika były samobójami Dukli, co pretenduje do Księgi Rekordów Guinnessa. Jeśli przeanalizujemy też obie bramki strzelone tydzień wcześniej do siatki Zlina w poprzednim odcinku telenoweli „Ostatnia szansa”, to w zasadzie podopieczni Josefa Dvorníka mogą na poważnie czcić piłkarskiego boga roztaczającego opiekę nad ostrawskim futbolem. Dukla pokazała w kluczowym meczu sezonu archaiczną piłkę, pełną błędów technicznych, charakterystyczną nadmiarem chęci, ale brakiem jakości.

– Ten wózek pchamy dalej i wierzę, że ze szczęśliwym końcem dla piłki w Ostrawie – stwierdził szkoleniowiec Banika Josef Dvorník. – Zmusiliśmy rywala do błędów, to nie były typowe samobójce, ale bramki, które wynikały ze złych decyzji obrońców Dukli przypartych do muru – zaznaczył Dvorník.

Od wczoraj Banik szykuje się do wtorkowego, pierwszego starcia z drugoligowym Táborskem w barażach. W tym dwumeczu Ostrawianie będą zdecydowanym faworytem. Początek o 18.00 na Miejskim Stadionie w Witkowicach.

SIGMA OŁOMUNIEC – MFK KARWINA 4:0

Do przerwy: 2:0.

Bramki: 26. Šturm, 29. Baráth, 60. samob. Valošek, 82. Lurvink. **Karwina:** Lapeš – Lawali (81. Fleišman), Prebsl, Camara, Milić – Křišťan, Traore (46. Valošek) – Condé (90. Kačor), Fiala, Chytrý (64. Ayaosi) – Ezech (46. Samko).

Karwiniacy poczuli jeszcze w nogach trudy pucharowego finału z Jabloncem i to do tego stopnia, że w rewanżu play off z Sigmą byli praktycznie bez szans. Gospodarze, którzy ty-

dzień wcześniej zwyciężyli w Karwinie 3:1, podeszli do meczu ambitnie, aplikując drużynie Marka Jarolíma aż cztery gole. Karwiniacy pomimo przegranej mają powody do dumy – ostateczne ósme miejsce w tabeli to najlepszy wynik klubu w historii pierwszoligowych rozgrywek.

W pozostałych meczach – grupa mistrzowska: Slavia Praga – Pilžno 3:0, Sparta Praga – Hradec Kr. 2:1, Jablonec – Liberec 2:1; **grupa spadkowa:** Ml. Bolesław – Teplice 0:2, Zlín – Slovácko 1:0. **Lokaty końcowe – gr. mistrzowska:** 1. Slavia Praga 80, 2. Sparta Praga 76, 3. Pilžno 63 pkt.; **gr. spadkowa:** 1. Teplice 42, 2. Zlín 41, 3. Ml. Bolesław 40,... 5. Ostrawa 29, 6. Dukla Praga 26 pkt. **Dziś (18.00):** Ostrawa – Táborsk.

CHANCE LIGA NARODOWA

BANIK OSTRAWA B – SPARTA PRAGA B 1:0

Do przerwy: 0:0.

Bramka: 66. Drozd.

Ostrawa B: Hrubý – Širotek, Nogha, Miček, Řeháček – Frydl – Dvořáček (67. Laine), Holaň, Vlín (89. Šimer-ský), Okubeqwu (67. Šehić) – Bitta (56. Drozd).

Rezerwy Banika „sprezentowały” B drużynie Sparty Praga bilety do trzeciej ligi. Trzy punkty wystrzelił gospodarzom Drozd, który spożytkował świetnie podanie od Dvořáčka. Jeśli pierwszą ekipie Banika wypali misja uratowania Chance Ligi, wtedy również B drużyna zachowa drugoligową przynależność. I zasłużenie, bo piąta lokata w tabeli, dwa oczka wyżej od ambitnego sąsiada z Opawy, zobowiązuje.

Winnych meczach 30. kolejki: Opawa – Příbram 0:0, Jihlava – Újście n. L. 3:1, Slavia Praga B – Vlašim 3:2, Žitkov – Kromierzyž 1:2, Prosejčejov – Táborsk 2:1, Chruzdím – A. Brno 2:1, Zbr. Brno – Cz. Budějovice 4:1. **Lokaty końcowe:** 1. Zbr. Brno 76, 2. Táborsk 53, 3. A. Brno 52,... 5. Ostrawa B 47 pkt.

MŠLF

FK TRZYNIEC – FRYDEK-MISTEK 2:0

Do przerwy: 1:0.

Bramki: 15. Dedič, 83. Zdražil.

Trzinec: Murin – Brak (87. Dadak), Skwarczek, Krakovčík – Vlachovský (77. Zdražil), Zinhasović, Machuča (68. Agbo), Bolf – Omasta, Dedič, Samiec. **F-M:** Lasák – Foltyn, Bíalek, Vělnr (46. Badra) – Hykel (85. Neumann), Gorčí-

● Piłkarze Banika Ostrawa dziękują swoim fanom za wsparcie w meczu z Duklą. Fot. FCB/Petr Kotala

ca, Mládek (75. Meca), Bielan – Kedroň, Němec (75. Kohut), Heller.

Na trzy kolejki przed końcem trzecioligowych rozgrywek piłkarze Trzyčica kwestię awansu wciąż mają w swoich rękach. Podopieczni Tomáša Hejduška zrehabilitowali się w derbach za niewypały z miniońsrody (remis 1:1 ze Slováckiem B) i drugi w tabeli Hodonin wyprzedzają różnicą czterech punktów.

Zwycięską bramkę zdobył kapitan René Dedič, a wynik derbów ustalili z dośrodkowania Martina Samca niepiłnowany w polu karnym Lukáš Zdražil.

MFK KARWINA B – SIGMA OŁOMUNIEC B 1:3

Do przerwy: 0:1.

Bramki: 47. Vincent – 29. Ofišek, 56. Amasi, 71. Raška.

Karwina B: Šimeček – Fukala, Egwu, Drobek, Motyčka (81. Taranenko) – Graf (66. Němec), Backman (78. Fulier) – Vavřík, Cadu, Durosinmi (46. Vincent) – Avah (46. Brzóska).

W coraz gorszej sytuacji znajdują się piłkarze rezerw Karwiny. Osiemnaście w sezonie porażka oznacza duże kłopoty w strefie spadkowej. Karwiniacy w meczu z rezerwami Sigmy mieli niewiele do powiedzenia.

Winnych meczach 29. kolejki: Hodonin – Uničov 3:1, Hlubina – Vrchovína 1:0, Hulčyn – Hranice 0:3, S. Brno – Wsescin 0:7, Zlín B – Zbr. Brno B 2:1, Slovácko B – Polanka 4:0, Blansko – Witkowiec 1:1.

Lokaty: 1. Trzinec 70, 2. Hodonin 66, 3. Zbr. Brno B 61,... 16. Karwina B 25 pkt.

IV LIGA-gr. F

27. kolejka: Bilowec – Stonawa 1:0 (27. Šrek), Hawierzów – Zabrzeg 4:1 (21. Wala, 30. Puchel, 80. Gajdošik, 90. Teplý – 56. Lorenc), N. Jiczyn – Cz. Cieszyn 2:0 (59., 84. Janovský), Petřvald n. M. – Bogumin 3:2 (28. Onyechere, 32., 78. Zajiček – 43., 85. Duda), Szumperk – Rymarzów 0:4, Opawa B – Frydlant n. O. 5:1, W. Międzyrzecze – P. Polom 3:1, Brdličná – Wracimów 0:2.

Lokaty: 1. Hawierzów 59, 2. Bilowec 52, 3. Wracimów 48, 4. Bogumin 47, 5. Stonawa 42,... 16. Cz. Cieszyn 13 pkt.

V LIGA

27. kolejka: Krawarze – Baník Olbrachcice 4:0 (Pavelek 2, Baranek, Kurka), Brusperk – Slavia Orłowa 1:2 (Leixner – Lindner, Zach), Wrzesina – Herzmanice 1:3, Karniów – Witkowiec B 1:3, Koberzyce – Haj 0:4, St. Miasto – Frenstát p. R. 2:1, Benesšov D. – M. Albrechtice 0:1, Darkowiczki – Jakubczowice 2:3.

Lokaty: 1. Krawarze 60, 2. Haj 51, 3. Witkowiec B 47,... 9. Sl. Orłowa 36, 10. Olbrachcice 35 pkt.

VI LIGA-gr. B

23. kolejka: Bystrzyca – L. Piotrowice 3:0 (Kantro, Baron, Buryan), Libhošť – Šmilowice 8:1 (dla gości: Kísza), Liskowice – Cierlicko 2022 1:4 (Zbavitel – Kožušník, Klímša, Chahreddine, Počil), Dobratice – Sucha Górna

3:0 (Mitrenga 2, Dobiáš), Ostrawica – Jablonków 2:0 (Hatač, Stýskala), Raszkowice – Tícha 2:5, Przybor – Koprzywnica 1:5.

Lokaty: 1. L. Piotrowice 52, 2. Bystrzyca 46, 3. Jablonków 38 pkt.

VII LIGA-gr. C

23. kolejka: Sn Hawierzów – Žuków G. 9:0, Sedlischce – Wędrzyňa 2:1, Dobra – Dziecmorowice 2:4, Oldřichovice – Luczina 4:1, Datynie Dolne – Łąki 3:3, Waclawowice – Niebory 4:0, Opawa B – Frydlant n. O. 5:1, W. Międzyrzecze – P. Polom 3:1, Brdličná – Wracimów 0:2.

Lokaty: 1. Hawierzów 56, 3. Waclawowice 45 pkt.

VIII LIGA-Karwina

15. kolejka: Wierzniovice – Hawierzów B 4:1, I. Piotrowice – G. Hawierzów 4:0, B. Rychwałd – Cierlicko 2022 B 4:2, S. Pietwałd – Lutynia Dolna 2:1, Dąbrowa – V. Bogumin 1:2.

Lokaty: 1. B. Rychwałd 51, 2. Wierzniovice 40, 3. I. Piotrowice 34 pkt.

VIII LIGA-Frydek-Místek

9. kolejka – gr. 1-6: Píosek – Baszka 0:6, Rzepiszczce – Milílków 3:2, Czeładna – Toszonowice 2:6; **gr. 7-12:** Metylowice – Mosty k. J. 1:4, Gródek – Staricz 4:3, Gnojník – Wojkowice 6:2; **gr. 13-18:** Bukowice – Chlebowice/ St. Miasto B 12:2, Šmilowice B – Raszkowice B 2:5, Pržno – Nawsie 4:2.

Lokaty – gr. 1-6: 1. Baszka 21, 2. Toszonowice 18, 3. Píosek 7 pkt.; **gr. 7-12:** Gródek 16, 2. Mosty k. J. 14, 3. Gnojník 12 pkt.; **gr. 13-18:** 1. Bukowice 18, 2. Raszkowice B 15, 3. Nawsie 12 pkt. ▲

Z ręką na sercu i czystym sumieniem mogę powiedzieć, że zostawiam związek w naprawdę dobrej kondycji

Adam Małysz,
prezes PZN

Polki z przytupem w French Open

Cztery polskie tenisistki awansowały do drugiej rundy wielkoszlemowego turnieju French Open na kortach Rolanda Garrosa w Paryżu. Jako ostatnia z I rundy awansowała najwyżżej rozstawiona polska rakietą – Iga Świątek, która w poniedziałkowe południe w dwóch setach (6:1, 6:2) gładko pokonała Australijkę Emerson Jones. Wcześniej swoje mecze wygrały Magda Linette, Magdalena Fręch i Maja Chwalińska.

Janusz Bittmar

Za nami bardzo udany początek French Open w polskim wydaniu. Na starcie turnieju z korzystnej strony pokazała się Magda Linette, która wygrała z utalentowaną Czechką Terezą Valentową 5:7, 6:4, 7:6 (11-9). Do drugiej rundy awansowała także Magdalena Fręch. W meczu z polską tenisistką skreczowała Rumunka Elena-Gabriela Ruse, przy stanie 7:6 (7-5), 2:1 dla Łódzianki. I to nie koniec świetnych wieści z Paryża.

W poniedziałek swój inauguracyjny mecz w wielkoszlemowym French Open wygrała Maja Chwalińska, a tuż po godz. 13.00 do II rundy przebiła się też zgodnie z oczekiwaniami Iga Świątek. Raszyniance do awansu wystarczyło 60 minut spokojnego tenisa, zbudowanego na dwóch mocnych fundamentach – serwisie i returnie. Te atuty pozwoliły Świątek na gładki awans do drugiej rundy, gdzie Raszynianka zmierzy się z Czechką Sarą Bejlek.

– Pierwsze mecze są zawsze trudne. Każdy potrzebuje trochę czasu na aklimatyzację. Wszyscy oczekują od ciebie perfekcyjnego tenisa, a to dodatkowa presja – stwierdziła na gorąco Świątek. Na gorąco dosłownie i w przenośni, w Paryżu panuje bowiem wręcz tropikalna pogoda. – Jestem przyzwyczajona do upałów, w takich warunkach gram często – zapewniła pierwsza polska rakietą, która celuje w piąte zwycięstwo w French Open.

Podwójnie smakuje wygrana w I rundzie dla Chwalińskiej, Polka zadebiutowała bowiem w głównym drabince turnieju. Chwalińska wygrała z chińską tenisistką Qinwen Zheng 6:4, 6:0, prezentując efektowny i efektywny tenis. Polka, sklasyfikowana na 114. miejscu w rankingu WTA, po przebrnięciu kwalifikacji nie miała już nic do stracenia. Zheng (56. WTA) w ostatnim czasie zmagala się z kontuzjami, ale w 2024 roku na kortach im. Rolanda Garrosa zdobyła olimpijskie złoto. W poniedziałek Chinka była jednak tylko cieniem zawodniczki z igrzysk we Francji.

Znakomity występ zanotowała w weekend Magda Linette, która po blisko trzygodzinnym boju wygrała z Czechką Terezą Valentową. Młodej czeskiej tenisistce ekspreski wróżą piękną przyszłość na światowych kortach, na chwilę obecną to jednak Linette cieszy się z awansu do następnej rundy. I zasłużenie.

– Prowadziłam na początku, ale popełniłam kilka prostych błędów i zapłaciłam za nie. Wiedziałam, że muszę walczyć. Powtarzałam sobie, że sama wpędziłam się w tę sytuację i teraz muszę się z niej wydostać – skomentowała Linette swój

● Iga Świątek w II rundzie zagra z Czechką Sarą Bejlek. Fot. Facebook

mecz w I rundzie. – Byłam bardzo zestresowana i nie dopięłam rzeczy, które powinienam. Kosztowało mnie to później zdrowie i nerwy – dodała. W decydującym secie Polka przy stanie 2:1 poprosiła o przerwę medyczną. – Dokończyłam mecz, więc na pewno nie jest to coś, co wyklucza mnie z turnieju. To jest coś, co doskwiera mi od dłuższego czasu, a mączka to nawierzchnia bardziej

wymagająca fizycznie – zdradziła. O losach meczu zdecydował super tie-break, który Linette świetnie zaczęła i równie dobrze skończyła. – Najważniejsze było dla mnie zachować spokój. Czulałam, że jestem w lepszym położeniu, dużo lepiej czulałam punkty. Dużo energii kosztowało mnie zachowanie spokoju – zaznaczyła Linette. ▲

Fot. ARC

przeszła do historii lekkoatletyki jako najszybsza kobieta globu. Trzykrotna mistrzyni olimpijska w biegu

na 100 m, 200 m i w sztafecie 4 × 100 m (Seul 1988). Zmarła w 1998 roku na skutek ataku padaczki.

W SKRÓCIE

GÓRNIK WICEMISTRZEM POLSKI. Górnik Zabrze wicemistrzem Polski, Lechia Gdańsk ostatnim spadkowiczem z piłkarskiej ekstraklasy, GKS Katowice zagra w europejskich pucharach – to najważniejsze rozstrzygnięcia, jakie zapadły w ostatniej kolejce sezonu 2025/26. Już wcześniej mistrzostwo Polski zapewniła sobie drużyna Lecha Poznań.

KONCERTOWY FINAŁ EWY PAJOR. Ewa Pajor zdobyła dwie bramki, a jej Barcelona pokonała Olympique Lyon 4:0 (0:0) w rozegranym w Oslo finale piłkarskiej Ligi Mistrzów. Polka, która z 11 trafieniami została królową strzelczyń tych rozgrywek, zdobyła to trofeum po raz pierwszy w karierze.

TRZECIE MIEJSCE ZMARZLIKA W PRADZE. Bartosz Zmarzlik zajął trzecie miejsce w żużlowej Grand Prix w Pradze, drugiej eliminacji mistrzostw świata. Broniący tytułu Polak w finale przegrał z Duńczykiem Leonem Madsenem i Australijczykiem Bradym Kurtzem, ale objął prowadzenie w klasyfikacji generalnej cyklu.

SPADEK WEST HAM UNITED. West Ham United, którego piłkarzem jest Łukasz Fabiański, nie zdołał utrzymać się w angielskiej ekstraklasie, mimo zwycięstwa nad Leeds United 3:0 w ostatniej kolejce. W niedzielę ze swoimi klubami pożegnali się m.in. Egipcjanin Mohamed Salah z Liverpoolu i trener Manchesteru City Josep Guardiola.

TRIUMF TENISISTEK STOŁOWYCH TARNOBREZGU. Tenisistki stołowe KTS Enea Siarkopol Tarnobrzeg pokonały w finale Ligi Mistrzów Metz TT 3:0 i po raz piąty wygrały Puchar Europy. Wcześniej zespół prowadzony przez trenera Zbigniewa Nęka triumfował w latach 2019, 2022, 2023 i 2024.

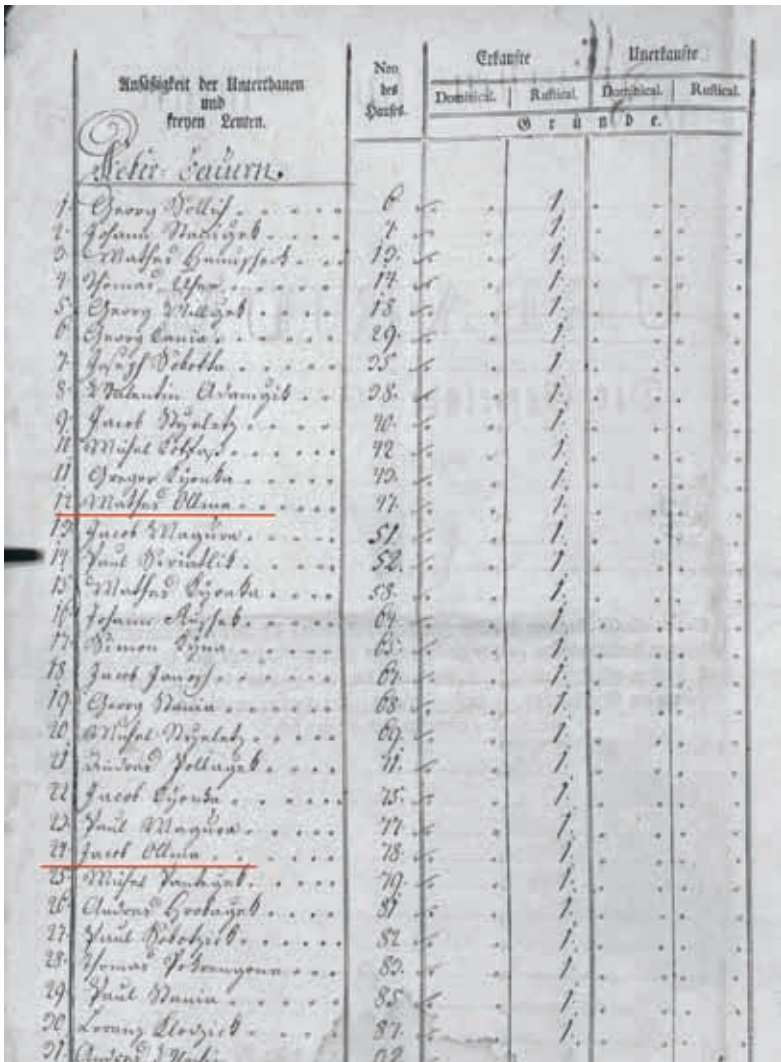
POLSKIE SZPADZISTKI ÓSME W DRUŻYNOWYM PŚ. Polskie szpadzistki zajęły ósme miejsce w drużynowych zawodach Pucharu Świata we francuskim St. Maur. Ich koleldy w szwajcarskim Bernie uplasowali się na 23. pozycji.

ANDREJCZYK I ŻODZIK TUŻ ZA PODIUM LIGI DIAMENTOWEJ. Oszczepniczka Maria Andrejczyk i skacząca wżwzy Maria Żodzik zajęły czwarte miejsca w mityngu Diamentowej Ligi w Xiamen. Chin-ka Yan Ziyi uzyskała drugi wynik w historii rzutu oszczepem – 71.74, a Amerykanka Masa Russell drugi w historii w biegu na 100 m ppt – 12.14.

(jb, PAP)

Michael Morys-Twarowski

● Urbarz Dziećmorowic z 1770 roku. Na czerwono podkreśleni przedstawiciele rodu Olmów. Źródło: Archiwum Krajowe w Opatowie.

„Zachodnia część Dziećmorowic nazywa się Olmowiec. Największym swego czasu siedlakiem w Dziećmorowicach był Olma. Chociaż grunt jego przeszedł już dawno na własność hrabiego Larysza, a zabudowania prawie zupełnie znikły, to jednak lud poprawnie w duchu języka polskiego nazywa tę posiadłość Olmowcem”.

Poprzyższy cytat pochodzi z artykułu opublikowanego w 1894 roku na łamach „Gwiazdki Cieszyńskiej” i już po lekturze tego fragmentu można się domyślać, że Olmowie to ród od dawna mieszkający w Dziećmorowicach. Wiadomo, że w 1679 roku właścicielem gruntu w tej miejscowości był Wacław Olma.

Dane z ksiąg metrykalnych

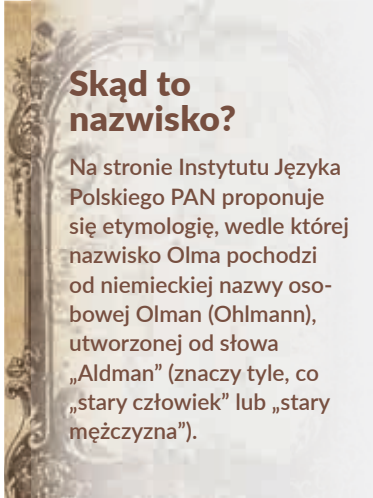
Mieszkańcy Dziećmorowic – zanim doczekali się w drugiej połowie XIX wieku własnej parafii – byli notowani w księgach metrykalnych

w Niemieckiej Lutyni, zachowanych od 1672 roku. Tak więc od tego czasu można dokładnie śledzić powiązania genealogiczne dziećmorowickich Olmów.

Jan (I) Olma (ok. 1658-1720), krewny (może syn?) wspomnianego wyżej Wacława, w 1683 roku poślubił Zuzannę (ok. 1663-1726). Z tego małżeństwa pochodzili: Maria (ur. 1684), Andrzej (1685-1720), Anna (ur. 1687, po mężu Hanusek), Jadwiga (?) (ur. 1689), Jan (II) (ur. 1691), Maciej (1693-1698), Ewa (1697-1746, po pierwszym mężu Rameusz, po drugim mężu Karlik) i Mateusz (ur. 1699).

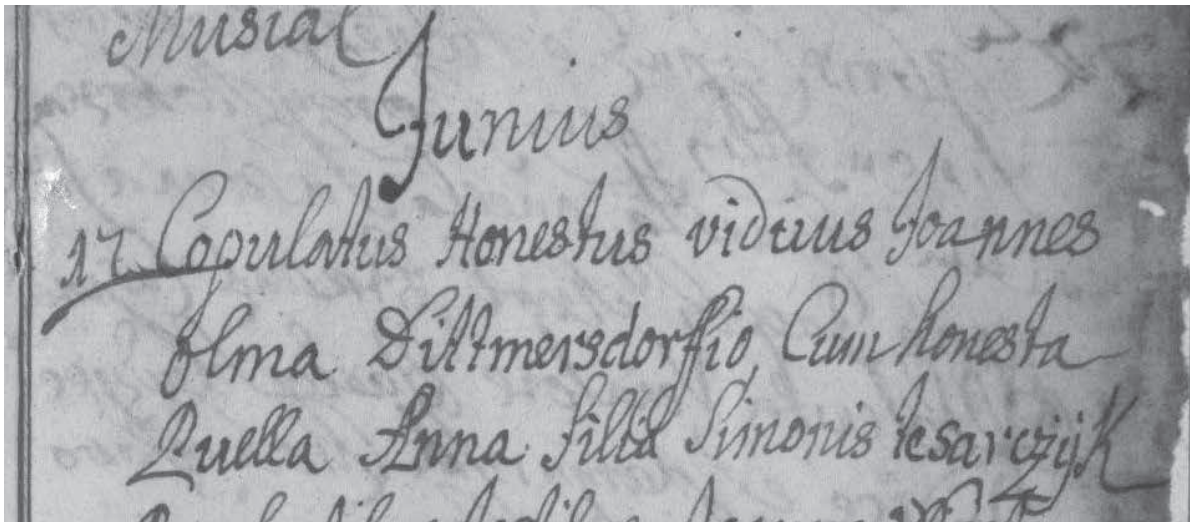
Andrzej (1685-1720) żenił się dwukrotnie: najpierw z Marią Gor-

Olmowie

Skąd to nazwisko?

Na stronie Instytutu Języka Polskiego PAN proponuje się etymologię, wedle której nazwisko Olma pochodzi od niemieckiej nazwy osobowej Olman (Ohlmann), utworzonej od słowa „Aldman” (znaczy tyle, co „stary człowiek” lub „stary mężczyzna”).

● Metryka ślubu Jana Olmy i Anny Tesarczyk. Para pobrała się w 1728 roku. Źródło: Archiwum Krajowe w Opatowie. Zdjęcia: ARC

gosz (1689-1717), później z Marią Chroboczek. Z pierwszego małżeństwa pochodzili: Szymon (ur. i zm. 1710), Maria (ur. i zm. 1712), dziecko, którego imię ksiądz zapisał tak nieczytelnie, że nie da się odczytać (ur. 1713), Paweł (ur. 1715, żonaty z Marią Morcinek) i Jerzy (1717-1742), a z drugiego: Ewa (1718-1719) i Anna (ur. 1720).

Jan (II) (1691-1748) również żenił się dwukrotnie: w 1715 roku z Ewą Rameusz (zm. 1727), a 17 czerwca 1728 roku z Anną Tesarczyk. Z pierwszego małżeństwa pochodzili: Andrzej (ur. 1715), Jan (ur. 1717), Maria (ur. 1719, po pierwszym mężu Kania, po drugim mężu Wilczek), Rozyna (ur. i zm. 1722), Anna (ur. 1723), Ewa (ur. 1725, po mężu Hudziec) i Jadwiga (I) (1727-1728), a z drugiego: Jadwiga (II) (ur. 1729), Mateusz (ur. 1730), Rozyna (ur. 1733, po mężu Kijonka), Paweł (ur. 1735) i Jakub (ur. 1741).

Siedlacy z Dziećmorowic

Spośród wymienionych wyżej przedstawicieli rodu Olmów dwóch pojawia się w urbarzu (spisie powinności) z 1770 roku – Mateusz

Skąd ten ród?

Nazwisko Olma nosił ród mieszkający od stuleci w Hałcnowie, tuż za granicami Księstwa Cieszyńskiego. Jego genealogię można odtworzyć do XVII wieku. Być może więc protoplasta dziećmorowickich Olmów pochodził z tej miejscowości, chociaż kluczowe dla weryfikacji tej hipotezy byłyby badania genetyczne.

Gdzie doczytać?

https://www.myheritage.cz/family-trees/schwarz/OYYV6LCBHGOAFP6CZAJ7BYIXEBLQC5Q?tr_id=m_y20g1bs8lo_1qg27zars3 (drzewo genealogiczne Olmów w serwisie Myheritage; autor: Bohdan Schwarz; serwis jest w znacznej mierze płatny, ale drzewo genealogiczne Olmów pod podanym linkiem było ogólnodostępne w chwili publikacji artykułu).

Czechami (czyli deklarowało język czeski jako codzienny), bo w spisie z 1900 roku mamy 87 proc. ludności polskiej. W 1911 roku na łamach „Gwiazdki Cieszyńskiej” można przeczytać korespondencję, która zaczyna się od zdania: „W Dziećmorowicach jesteśmy Polakami wszyscy z wyjątkiem niektórych osobników, przywędrowanych do nas z Czech lub Moraw, których liczba jest bardzo znikoma, bo nie przekracza nawet cyfry 10”.

Dalej korespondent donosił o składzie zarządu miejscowego koła Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego. Jednym z zastępców delegatów był tam Sylwester Olma (1867-1955), górnik i właściciel gruntu chałupniczego, syn Mateusza i Józefy z domu Wronka, mąż Joanny Wilczek.

Nie udało mi się ustalić, czy z dziećmorowickimi Olmami był powiązany Józef Olma, który na początku XX wieku mieszkał w Kiczycach, a od 1906 roku w Bażanowicach. Popierał on polski ruch narodowy – należał do Związku Śląskich Katolików i składał się na Macierz Szkolną Księstwa Cieszyńskiego. ▲

umieścić w naszych katalogach. Staje się on wówczas wyszukiwalny dla badaczy. Rozpoznanie zawartości naszych zasobów wymaga więc ogromnej wiedzy i czasu, a my mamy do skatalogowania dziesiątki tysięcy obiektów – zaznaczyła. Sytuacja badawcza BUW jest szczególna ze względu na historię. – Podczas II wojny światowej biblioteka straciła ponad 90 proc. rękopisów.

Jednak od 1945 roku nasze zbiory znów zaczęły być gromadzone – opowiedziała wiceszefowa instytucji. Trafiają tu m.in. spuścizny badaczy z Uniwersytetu Warszawskiego i nie tylko, w tym artefakty kultur orientalnych, Afryki czy Azji. Często są to materiały, o których naukowcy nie zostawili żadnych informacji – zdarza się, że nie wiadomo nawet, w jakim alfabecie zostały sporządzone. (PAP)

W Wędrynie kolejna premiera

Amatorski Teatr im. Jerzego Cienciąły w Wędrynie przygotował kolejną sztukę. Jest nią komedia Andrzeja Stalonego-Dobrzańskiego pt. „Powtórka z Czerwonego Kapturka”. Premierowo wystawi ją w piątek i w sobotę o godz. 17.00 w miejscowej „Czytelni”.

– Tym razem postanowiliśmy nieco zmienić temat i formę. Wzięliśmy na warsztat znaną bajkę dla

dorosłych i dzieci „Czerwonego Kapturka”. To komedia, w której jest dużo śpiewu i muzyki oraz takie postacie, jak duży i mały wilk, kogut i kury – mówi kierownik zespołu oraz reżyser i autor scenografii Janusz Ondraszek.

W przedstawieniu wystąpi aż dziewięć osób, co w warunkach węgryńskiego teatru amatorskiego jest dużą liczbą. – Zwykle przygotowujemy spektakle dla 4-6 aktorów.

Tym razem zaprosiliśmy do współpracy również młodsze pokolenie. Tytułowego Czerwonego Kapturka zagra uczennica podstawówki, która po wakacjach rozpocznie naukę w szkole średniej – dodaje Ondraszek. „Powtórka z Czerwonego Kapturka” to sztuka w dwóch aktach z przerwą pomiędzy pierwszym i drugim, w czasie której widzowie będą mogli skorzystać z bufetu.

(sch)

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30. **POLSKIE AUDYJCJE:** po-pt, godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

BLĘDOWICE – Klub Kobiet zaprasza na smażenie jajecznicy 27 maja o godz. 15.00 do Domu PZKO. Każdy przynosi trzy jajka, kawalek słoniny i dobry humor. Zapraszamy wszystkich sympatyków.

▲ Klub Kobiet zaprasza na wycieczkę do Olży. Powrót: pociąg z Hradca o 16.05 do Opawy, z Opawy o 16.23 do Cz. Cieszyna. Prowadzi Wanda Farnik, tel. 777 746 320.

▲ **Sekcja kolarska** zaprasza na 5. Dziecięcy Rajd Rowerowy, który odbędzie się w niedzielę 14 czerwca w bystrzyckim Parku PZKO. To rodzinna impreza rowerowa – sympatyczna, spokojna, bez ścigania i bez stresu, za to z mnóstwem frajdy dla dzieciaków. Każda drużyna (rodzic z dzieckiem albo całą gromadką) wybiera jedną z dwóch tras: krótszą Poziomkę (10 km, łagodna, w sam raz dla młodszych) albo dłuższą Truskawkę (21 km, dla starszych i bardziej zaprawionych). Na trasie czekają punkty kontrolne i karta rajdowa o podbicia, a po powrocie do parku tor przeszkód, zabawy, zamki dmuchane, poczęstunek i puchary dla wszystkich małych uczestników. Rejestracja jest już otwarta – wszystkie szczegóły, opis tras, regulamin i formularz zapisów znajdziecie na https://www.rajd.cz.

OSTRAWA – Stolik Polski zaprasza na spotkanie w środę 27 maja o godz. 17.00 do Muzeum Ostrawskiego. Temat „Henryk Sienkiewicz – twórca wizji narodowych”. Gościem spotkania będzie prof. Barbara Szargot z Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie.

PTTS „BŚ” – Zaprasza 27 maja na spacer z Jabłonkowską przez Radwanów i Kostków do Nawis. Spotkamy się o 14.30 na dworcu autobusowym w Jabłonkowie. W Kostkowie po 4,8 km niezbędny odpoczynek w Restauracji Przystań (Přístav Kostkov), ponieważ trasa jest nieco dłuższa. Dojazd pociągami z Cz. Cieszyńska do Nawis o 13.18 lub 13.44, z Nawis autobusem do Jabłonkowa o 13.55 lub 14.26. Powrót pociągami z Nawis o 18.17 lub później. Prowadzi Wiesława Branna, tel. 775 261 768.

chla z Nydku i rozpoczynamy wielki piknik w przepięknej przyrodzie Beskidu Śląskiego. Można przybyć piechotą, na rowerze albo wyciągiem krzesełowym na Soszów, a dalej już „rzut beretem”.

OFERTY

KOSZENIE trawy. Tel. +48 513 702 642.

GŁ-235

PROFESJONALNE CZYSZCZENIE-MALOWANIE dachów i elewacji wszystkich rodzajów. Tel. 776 051 335, 608 544 982. www.nater-strech.cz.

GŁ-132

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: do 2. 6. wystawy pt. „Henryk Jasiczek. Zamyślenie”, „Józef Dostal (1826-1873), poseł i wójt Suchej Górnej” i „Henryk Sienkiewicz, pisarz światowej sławy”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, korytarz wejściowy: wystawa pt. „Hele- na Knabówna (1894-1945)”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

CZ. CIESZYN, BIBLIOTEKA MIEJSKA, Kawiarnia Avion, ul. Główna 2061: do 29. 5. wystawa Ingrid Vavrysowej i Romana Dziką pt. „Muzyka w obrazach i fotografii”. Czynna: po-pt: w godz. 9.00-18.00, so: w godz. 9.00-14.00.

MUZEUM TEŚIŃSKA, ul. Główna 115/15, Cz. Cieszyn: do 19. 7. wystawa pt. „Gustaw Nowak”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00; so i nie: w godz. 9.00-17.00.

▲ do 31. 8. wystawa pt. „Ida”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00; so i nie: w godz. 9.00-17.00.

▲ **Jabłonków, ul. Velebnovského 150:** do 13. 9. wystawa pt. „Zimna krawędź”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00; so i nie: w godz. 9.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

COK „DOM NARODOWY”, Galeria Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego, Rynek 12, Cieszyn: wystawa pt. „Edward Biszorski – Szori ze Skoczowa”. Czynna: po-pt w godz. 8.00-16.00.

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 30. 5. wystawa pt. „Ad maiorem Dei Gloriam – historia Kościoła katolickiego na Śląsku Cieszyńskim od XVI do połowy XIX wieku”. Czynna: od wtorku do piątku w godz. 8.00-18.00; w soboty w godz. 9.00-15.00.

WSPOMNIENIA

27 maja obchodziłby 120 lat nasz Kochany Dziadek

BOLESŁAW KONIECZNY

Kto znał Jego dobre serce i pracowite ręce, niechaj wspomni razem z nami. W imieniu rodziny wnuczka Grażyna.

GŁ-233

Jutro, 27 maja, przypomnimy sobie 30. bolesną rocznicę, kiedy nas nagle opuścił i odszedł do wieczności nasz Kochany Ojciec, Teść, Dziadek i Wujek

śp. PhDr JÓZEF ONDRUSZ

nauczyciel z Darkowa

Wszystkich, którzy Go znali i szanowali, prosimy o chwilę zadumy, wspomnień i cichą modlitwę. Córka i wnuk z rodzinami oraz najbliżsi.

GŁ-274

Dnia 28 maja minie 5. rocznica śmierci, kiedy nas opuścił nasz Kochany

śp. LECH PISZUT

zamieszkały w Żukowie Górnym

Wszystkich, którzy Go znali i kochali, prosimy o modlitwę. Córka Kasia z rodziną.

GŁ-282

NEKROLOGI

Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych. Żyjesz w każdym z nas, w naszych myślach i działaniach. Śmierć to tylko chwila, która dzieli. A miłość jest mostem, który łączy na wieki.

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 21 maja 2026 zmarł po długiej chorobie w wieku niespełna 79 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. BRONISŁAW PRZYBYŁA

zamieszkały w Markłowicach Dolnych

Pogrzeb naszego Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 26 maja o godz. 14.00 w kościele rzymskokatolickim w Karwinie-Frysztacie. W smutku pograżona rodzina.

GŁ-280

Wyrazy głębokiego współczucia naszej koleżance Ewie Kwolek z powodu śmierci

MĘŻA

składają pracownicy Polskiej Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Orłowej.

GŁ-277

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

PROGRAM TV

WTOREK 26 MAJA

TVP 1
5.50 Reporterzy **6.00** Oko na świat **6.20** Akacjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.20** Okrasa łamie przepisy. Gotowanie na Wiśle **9.00** Ranczo 3 (s.) **10.05** Komisarz Alex 4 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz 12 (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.55** Natura w Jedyńce. Gołąb i jego krzątania **14.00** Złoty chłopak (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.00** Klan (s.) **18.35** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Omnibus - szybcy i mądrzy (teleturniej)

21.20 Jutro nie umiera nigdy (film sensacyjny)

Kolejna część przygód najsłynniejszego agenta-007. Tym razem Bond musi udaremnić plany właścicieli gazety „Tomorrow” – Elliotowi Carverowi, który pragnie wywołać wojnę i przy okazji nieźle się wzbogacić...

23.30 24 godziny w Le Mans (film USA)

TVP 2
6.20 Przysłań nad Biblią **6.50** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Rosół polski (mag.) **12.10** Którędy po sztukę. Diane Severin Nguyen **12.15** Którędy po sztukę. Alina Szapocznikow **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.55** Domowe patenty 2 (mag.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość. 25 lat „M jak miłość” **21.55** Na sygnale. Live! (s.) **22.25** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.25** Wszystko dla mojej matki (dramat).

TVN
5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Warszawa **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku (mag.) **11.25** Kuchenne rewolucje. Kalisz **12.35** Kuchenne rewolucje. Łódź **13.40** Ukryta prawda **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.50** Pan i pani Smith (komedia USA) **23.20** Kuba Wojewódzki (talk-show).

POLSAT
6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.25** Smak na każdą kieszeń (mag.) **19.55** Milionierzy (teleturniej) **20.35** Nie ma jak u mamy (koncert) **22.40** Prometeusz (horror SF).

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Hotel na wybrzeżu (s.) **10.00** Obiektyw **10.40** Hercule Poirot (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Sama w domu **14.00** Bułeczki z rana **14.25** Piosenki z ekranu **14.45** Karetka (s.) **15.50** Serce **15.55** Hotel na wybrzeżu (s.) **16.45** Podróż po Manchesterze i Liverpoolu **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Inspektor Candice Renoir (s.) **21.05** Rozwiązane **21.30** Zandarmskie humoreski (s.) **22.45** Błędy (film)

0.25 1883 (s.)

Podczas dzikiej kolonizacji Ameryki Północnej rodzina Duttonów dołącza do karawany europejskich osadników w długiej podróży przez kraj. Chronologicznie pierwsza historia w świecie popularnego serialu Yellowstone. Amerykański serial westernowy osadzony w okresie po wojnie secesyjnej (2021).

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Rozwiązanie tajemnic **9.25** Królowe, które zmieniły świat **10.15** Ostoje mocy **11.10** Pojedynek tytanów **12.00** Podróż po Manili i okolicy **12.30** Nie poddawał się **13.00** Kui Buri - skryty raj Tajlandii **13.50** Walczące kobiety **14.40** Ramzes II i jego dynastia **15.30** Walia - kraj we znaku smoka **16.20** Tobruk - piasek i wahałdło wojny **16.50** Odkrywanie smaków z Gordonem Ramsey'em **17.40** Queensland, słoneczny stan Australii **18.35** Terapia (s.) **19.00** Na rowerze po Czechach **19.10** Magazyn chrześcijański **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Piękne kraje z lotu ptaka **21.00** Marobud - pierwszy król **21.55** Lotnicze katastrofy **22.40** Normandia: kraj wojowników **23.30** Jak przegrać wojnę **0.20** Kwartet.

NOVA
6.00 Śniadanie **8.40** Ulica (s.) **9.45** Spece (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.55** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Policja Modrawa (s.) **21.35** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **22.55** Po twój stronie **23.35** FBI (s.) **0.30** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.). **PRIMA**
6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.05** Ognisty kurczak (s.) **10.25** Gliniarz (s.) **11.45** Agenci NCIS (s.) **13.35** Show Jana Krausa **14.40** Interwencja (mag.) **15.45** Tak jest, szefie! **17.05** Szpital 24/7 **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wydarzenia, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Diabelska lotnia (film) **21.30** 7 przypadków Honyz Dédka **23.50** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

ŚRODA 27 MAJA

TVP 1
6.00 Oko na świat **6.25** Akacjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.25** Okrasa łamie przepisy. Dziczyna w kwiatkach i bukwii **9.05** Ranczo 4 (s.) **10.05** Komisarz Alex 4 (s.) **11.05** Ojciec Mateusz 12 (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** Magazyn rolniczy **12.55** Natura w Jedyńce. Historia leniwa **14.00** Złoty chłopak (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.00** Klan (s.) **18.35** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Piłka nożna. mecz towarzyski. Polska - Reszta Świata **22.35** Wieczór z Mistrzami. Andrzej Wajda. Smuga cienia (dramat).

TVP 2
6.10 Przysłań nad Biblią **6.25** Pożyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Gwiazdorska kuchnia Ani 4 (mag.) **12.10** Rzecz Polska. Figurka z Cmielowa **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **15.50** Domowe patenty 2 (mag.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (s.)

18.15 Va banque (teleturniej)

To kulturowy teleturniej Telewizji Polskiej, w którym odpowiedzi na odkrywane hasła mają formę pytań. Zwycięzca programu ma prawo wystąpić w kolejnym odcinku, maksymalnie pięć razy. Każdy odcinek teleturnieju składa się z trzech rund, a uczestnicy wybierają hasła spośród 6 kategorii, w każdej po 5 pytań...

18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Przypadek dnia (mag.) **20.55** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.55** Fancuska ruletka (s.). **TVN**
5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Warszawa **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku (mag.) **11.25** Kuchenne rewolucje. Gdańsk **12.35** Kuchenne rewolucje. Tarnów **13.40** Ukryta prawda **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty **19.40** Raport Roland Garros (4.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.50** Kiler (komedia sensacyjna) **23.05** Kilerów 2-óch (komedia). **POLSAT**
6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.25** Smak na każdą kieszeń (mag.) **19.55** Milionierzy (teleturniej) **20.30** Show Jana Krausa **23.50** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Serce (s.) **10.00** Co umiały nasze babcie **10.35** Opo-wiadaj (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Po-łudniowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.00** Astro-nom i kometa (film) **14.40** Zupełnie beznadziejna sprawa (film) **15.30** Piosenki z kapelusza **15.45** Serce (s.) **16.45** Podróż po Kongo - Brazzavil-lu **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie mój dom? **18.55** Prognoza po-gody, wiadomości, sport **20.10** Opo-wiadaj (s.) **21.05** 13. komnata Petry Janu **21.35** Hydraulik z Tuchlovic (film) **23.00** Inspektor Candice Re-noir (s.) **23.50** AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Śląsk, serce Europy **9.15** Legendarne bitwy i ob-łężenia **10.05** Tajemnica królowej Hatszepsut **11.00** W nowym świe-tle **11.25** Głosy Dnia **12.25** Ramzes II i jego dynastia **13.10** Interhel-po - historia pewnego złudzenia **14.10** Zaginione adresy **14.35** Granica w sercu **15.00** Niesamowita Korea **15.55** Klucz

16.25 Marobud - pierwszy król

Północnogermański książę, wychowywany na dworze cesarza Augusta, odmówił służby Rzymowi jako dorosły. Nie chciał nawet z nim walczyć. Między 6 p.n.e. a 19 n.e. zbudował imperium w Kotlinie Czeskiej, dochodzące do 70 000 ludzi...

17.20 Zamach na Reinharda Heydricha **17.25** Jeden z tych, którzy przeżyli **17.50** Prawdziwa „wyższa zasada” **18.20** Historie budowli **18.25** Terapia (s.) **18.50** Znane i nieznane historie czeskich zamków i twierdz **19.20** Cudowne źródła **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Błkitna krew **21.00** Ślady Járy Cimrmana **21.25** Głosy dzieci **21.55** Konwoj (film) **23.45** Dzień D: droga do zwycięstwa **0.35** Walczące kobiety.

NOVA
6.00 Śniadanie **8.45** Ulica (s.) **9.50** Zorza poranna (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Ekstremalne zmiany Słowacja (reality show) **22.10** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.30** FBI (s.) **0.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA
6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.05** Ognisty kurczak (s.) **10.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.25** Smak na każdą kieszeń (mag.) **19.55** Milionierzy (teleturniej) **20.30** Show Jana Krausa **23.50** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

CZWARTEK 28 MAJA

TVP 1
6.00 Oko na świat **6.20** Akacjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Pełnia wiary **8.00** Serwis Info

W kolejnej wyprawie kulinarnej Karol zaprasza widzów na potrawy z młodej kapusty. Kapusta to jedno z najbardziej popularnych warzyw w naszym kraju. Uprawiana od wieków, była dla ubogiej ludności podstawowym źródłem witamin. Głównie spożywano ją w wersji kiszzonej, ale też świeżej, która dość dobrze się przechowuje...

9.05 Ranczo 4 (s.) **10.10** Komisarz Alex 4 (s.) **11.05** Ojciec Mateusz 12 (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** To się opłaca (mag.) **12.50** Natura w Jedyńce. Abruzja - klejnot Włoch **14.00** Złoty chłopak (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.00** Klan (s.) **18.35** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Omnibus - szybcy i mądrzy (teleturniej) **21.20** Ojciec Mateusz 35 (s.) **22.20** Sprawa dla reportera **23.20** Dekady Diany. Lata dziewięćdziesiąte.

TVP 2
6.20 Operacja zdrowie (mag.) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Dzień z życia artysty. Joanna Kurowska (talk-show) **12.15** Którędy po sztukę. Cecco del Caravaggio **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale. Live! (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.55** Domowe patenty 2 (mag.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Tak to leciało! (teleturniej) **21.40** Niepewne sytuacje 3 (pr. rozr.) **22.10** Zaćmienie (s.).

TVN
5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku (mag.) **11.25** Kuchenne rewolucje. Elbląg **12.35** Kuchenne rewolucje. Łódź **13.40** Ukryta prawda **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty **19.40** Raport Roland Garros (słowacja) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.50** Kuchenne rewolucje **22.00** Bogowie (dramat).

POLSAT
6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? (s.) **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.25** Smak na każdą kieszeń (mag.) **19.55** Milionierzy (teleturniej) **20.30** Nasz nowy dom (reality show) **21.50** Bilet do raju (komedia romantyczna).

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Serce (s.) **10.05** Chłopaki w akcji **10.35** Losy gwiazd **10.35** Niezwykłe losy **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Hercule Poirot (s.) **14.55** Wybórna SHOW **15.45** Serce (s.) **16.45** Rozwiązane **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Inspektor Candice Renoir (s.) **21.05** Gejzer **21.40** Pr. dyskusyjny **22.35** Na tropie **23.00** Sprawy detektyw Murdocha (s.) **23.50** AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Most Shenzhen **9.35** Queensland, słoneczny stan Australii **10.25** Podróż dookoła świata **11.15** Mit Blietzkrieg **12.00** Doktor Żywago (film) **15.10** Królowe, które zmieniły świat **16.00** Jak Wikingowie podbili świat **16.50** Europa dziś **17.20** Franky Zapata: szalone pomysły latającego człowieka **18.15** Ślady Járy Cimrmana **18.45** Terapii (s.)

19.10 Tobruk - piasek i wahałdło wojny

Film dokumentalny o jednej z największych bitew na pustyni podczas II wojny światowej, w której brali udział żołnierze czechosłowacy. Latem 1941 roku czechosłowacki batalion został rozmieszczony na granicy syryjsko-tureckiej w pobliżu Aleppo. Tymczasem Niemcy i Włosi stacjonowali na granicy z Egiptem. W Libii Brytyjczycy dysponowali jedynie 9. Dywizją Australijską, otoczoną w porcie Tobruk. Australijczycy utrzymywali port przez sześć miesięcy, ale jesienią 1941 roku również musieli zostać zezuwani...

19.40 Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.05** Błkitna krew **21.00** Ukryte skarby **21.30** Na rowerze po kraju **22.00** Twitter: upadek legendy **23.10** Rozwiązujący tajemnice **0.05** Teatr przemocy.

NOVA
6.00 Śniadanie **8.35** Ulica (s.) **9.40** Ekstremalne zmiany Słowacja (reality show) **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.35** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Policja Modrawa (s.) **21.35** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.10** FBI (s.) **0.10** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA
6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.05** Ognisty kurczak (s.) **10.25** Kole-dzy (s.) **11.45** Agenci NCIS (s.) **13.35** Show Jana Krausa **14.40** Incognito **15.45** Tak jest, szefie! **17.05** Szpital 24/7 **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Polabi (s.) **21.35** Incognito **23.50** Tak jest, szefie! **0.55** Policja w akcji.

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: Pták Ohnivák a liška Ryška (26, godz. 10.00; 13.45; 27, 28, godz. 10.00).

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: Sługa dwóch panów (26, godz. 19.00); ▲ Kogut w rosole (28, godz. 19.00). **SCENA CZESKA – TRZYNIEC:** O myších a lidech (27, godz. 19.00).

CO W KINACH

CIESZYN – Piast: Pucio (26, 27, godz. 16.30; 28, godz. 14.30); Dmu-chawce (26, 27, godz. 17.30; 28, godz. 18.30); **Diabeł ubiera się u Prady 2** (26, 27, godz. 19.00; 28, godz. 17.45).

HAWIERZÓW – Centrum: Pets on a Train (26, 27, godz. 17.00); Leviatan – Best of Cannes (26, godz. 18.00); **Diabeł ubiera się u Prady 2** (26, 27, godz. 19.00); Sprawiedliwość owiec (27, godz. 9.30); Sezony (27, godz. 18.00); Fantastyczna Czwórka (28, godz. 17.00); Backrooms. Bez wyjścia (28, godz. 18.00); Bastardi: Gde Majer? (28, godz. 19.30).

JABŁONKÓW: Sezony (26, godz. 18.00).

KARWINA – Centrum: Gwiezdne wojny: Mandalorian i Grog (26, godz. 19.30); Někdo to rád v Plzni (27, godz. 15.00); Lojza a Pepa (27, godz. 17.30); Billie Eilish - Hit Me Hard and Soft: The Tour (27, godz. 19.30); **Diabeł ubiera się u Prady 2** (28, godz. 17.30); Bastardi: Gde Majer? (28, godz. 20.00).

CO W STREAM-IE

Kasztanowy ludzik 2

Naia Thulin i Mark Hess ponownie łączą siły, gdy w Kopenhadze dochodzi do nowej serii brutalnych zbrodni, które wywołują wstrząs w całym kraju. Tym razem śledczy wpadają na trop nieuchwytnego mordercy, który swoimi metodycznymi i wyrachowanymi działaniami rzuca wyzwanie całej duńskiej policji. Kryminalna intryga rozpoczyna się od zabójstwa 41-lletniej Zary Solak. Od dłuższego czasu kobieta miała stalkera, który obserwował każdy jej ruch, przysyłał zdjęcia oraz nagrania wideo i pisał SMS-y

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. „miska” dla konia
2. wieś w gminie Gietrzwałd
3. ósmoklasista potocznie
4. występują w korydrie i w dyktandzie.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ŁAJSY

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. naczynie dla Azora
2. Idźś przed zdrobnieniem
3. kuzyn śledzia lub pseudonim Michała Baryły, polskiego rapera
4. bohaterka opery Giuseppe Verdiego.

Wyrazy trudne lub mniej znane: SZAD

	1	2	3	4
1	High	Low	Low	Low
2	Low	High	Low	Low
3	Low	Low	High	Low
4	Low	Low	Low	High

MINIKWADRAT MAGICZNY III

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. cieniutki głos myszki
2. Bondarewski lub Newerly
3. Han z „Gwiezdnych wojen” lub jednoosobowy występ
4. bywa fałszywy, bywa łżywowy.

Wyrazy trudne lub mniej znane: IGOR

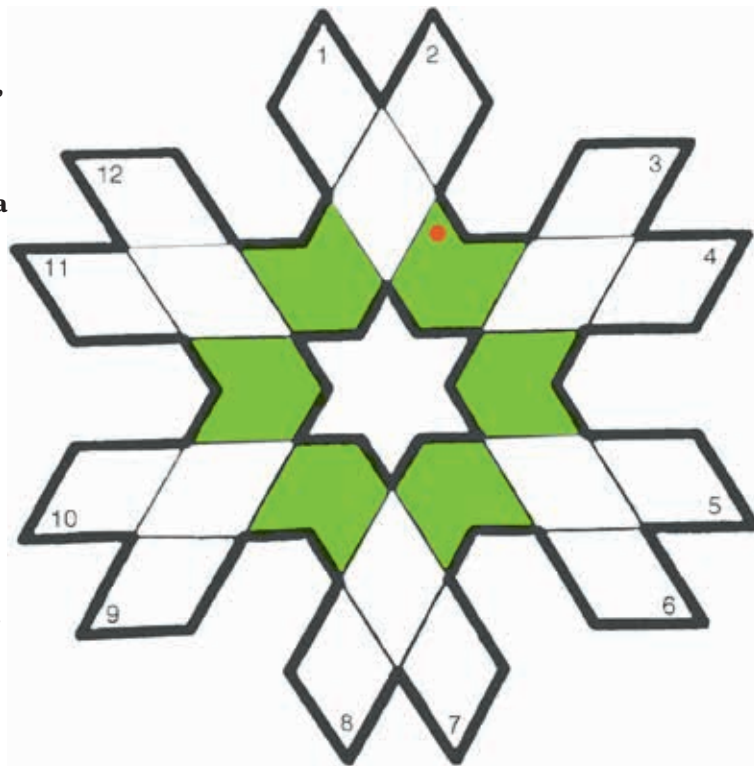
	1	2	3	4
1	High	Low	Low	Low
2	Low	High	Low	Low
3	Low	Low	High	Low
4	Low	Low	Low	High

LOGOGRYF ŁAMANY

Rozwiązaniem jest nazwy miasta w Polsce, w województwie lubelskim, będącego siedzibą powiatu i gminy miejsko-wiejskiej. Położone jest ono na Wyżynie Lubelskiej w widłach dwóch rzek: Wieprza, która wyznacza jego zachodnią granicę, oraz Świnki, będącą północną granicą miasta...

- 1-4.** bujda, kłamstwo, cygaństwo, nie-
prawda
3-6. bosak, drąg strażaka zakończony
hakiem
5-8. dokument stwierdzający przystą-
pnie do umowy
7-10. baśniowy skarbiec Ali Baby lub
nasiona w całości stosowane w pie-
karnictwie i cukiernictwie
9-12. Sancho u boku Don Kichota
11-2. imię Newtona, angielskiego fizyka,
matematyka i astronoma.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
OSEKA

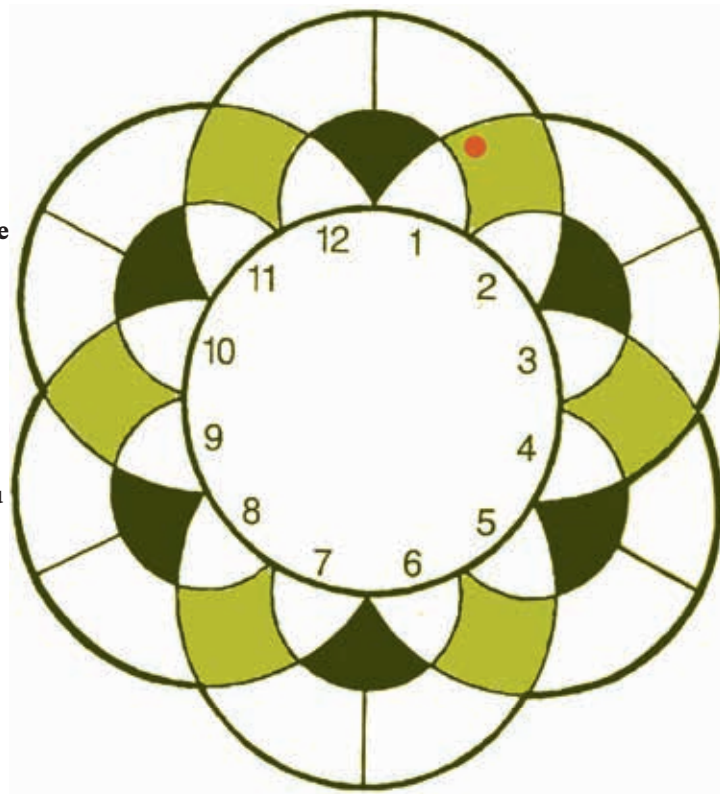

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa wsi sołeckiej w Polsce, położonej w województwie śląskim, w powiecie gliwickim, w gminie Sośnicowice. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa katowickiego...

- 1.-4. Maria, królowa Szkocji
3.-6. przyprawa do ciast, zwykle w postaci olejku zapachowego
5.-8. lotnisko niedaleko Krakowa
7.-10. gra planszowa lub „kosa” po angielsku
9.-12. mała Sherylczka, gdy dorósł
11.-2. truciźna wypita przez Sokratesa.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
SCYTHE

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 5 czerwca 2026 r. Nagrodę z 12 maja otrzymuje **Stanisław Krucina z Olbrachcic**. Autorem dzisiejszych tamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie logogryfu łamanego z 12 maja: ROZOGI
Rozwiązanie logogryfu łukowego z 12 maja: BYCINA

Rozwiązanie minikwadratu I z 12 maja:

Rozwiązanie minikwadratu II z 12 maja:
SOWA, ONKEL, WEŁNA, ALAS

Rozwiązanie minikwadratu III z 12 maja:
WEDA, ELTON, DOLAS, ANSA